

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Tomasz
Nazwisko: Sapeta
Miejsce urodzenia: Kąkolówka
Data urodzenia: 17-12-1876
Imię ojca: Andrzej
Imię matki: Ludwika
Znany/a też jako: Sapeta

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta śledztwa prowadzonego przez Wydz. Śledczy WUBP we Wrocławiu z okresu 18.10.1945-08.06.1949 przeciwko księdzu Tomaszowi Sapecie podejrzanemu o rozpowszechniania tzw. "wrogiej propagandy". 18.02.1949 funkcjonariusze PUBP w Ząbkowicach przeprowadzili przeszukanie w miejscu zamieszkania księdza tj. w klasztorze sióstr Marianek w miejscowości Bardo Śląskie. Ww. korzystając z nieuwagi funkcjonariuszy UB zbiegł. W wyniku rewizji zabezpieczono materiały świadczące o jego antyrządowej działalności w postaci informacji o pracy Sądów Wojskowych i organów bezpieczeństwa publicznego, wiersz pt. „Czerwona zaraza”, „Lista osób przeznaczonych na zagładę” czy też ręcznie pisany przez niego list „do Pana Premiera”. 10.03.1949 zatrzymany przez WUBP w Katowicach, skąd 19.03.1949 został przewieziony do WUBP we Wrocławiu. Podczas przesłuchania przyznał się do posiadania nielegalnych wydawnictw, do pisania listu do „Pana Premiera”, do kontaktów z ambasadą Wielkiej Brytanii, USA i Francji. Decyzją Prokuratora Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu (Kop. 2055/49) z 24.03.1949 tymczasowo aresztowany pod zarzutem przechowywania od 1944 do mara 1949 antyrządowych publikacji. Wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu (III K. 52/49) skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności z zaliczeniem na poczet kary okresu tymczasowego aresztowania. Orzeczoną karę odbywał w więzieniu we Wrocławiu, gdzie zmarł. Dodatkowo do akt prowadzonego przez UB śledztwa włączono inne materiały dot. Tomasza Sapety, m.in. doniesienia agenturalne osobowych źródeł informacji pseud. "Nell", "Sosna", "Ogórek", w których był pomawiany o współpracę z niemieckim okupantem, podziemiem zbrojnym i UPA. Na podstawie tych doniesień Prokuratura Sądu Okręgowego w Przemyślu (III Ds. 212/47) 19.05.1947 postanowiła o zastosowanie tymczasowego aresztowania ww. za współpracę z UPA polegającą na przekazywaniu pisemnych informacji dotyczących osób biorących udział w akcji wysiedlania ludności ukraińskiej z okolic Stubna i Kozacza. Postanowieniem Prokuratora Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Rzeszowie z 19.07.1947 śledztwo w sprawie jego współpracy z UPA umorzono oraz uchylono środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Prokurator uznał, że informacje na podstawie których zostało wszczęte śledztwo są nieprawdziwe, a podejrzenie o popełnienie przestępstwa przez księdza Sapetę zostało rzucone na tle porachunków osobistych przez innego księdza.

IPN Wr 038/950 t. 1-2 (3401/III).